



# Infor LN Project Gebruikershandleiding projectcalculaties

---

© Copyright 2018 Infor

Alle rechten voorbehouden. De woord- en beeldmerken hierin beschreven zijn handelsmerken en/of gedeponeerde handelsmerken van Infor en/of gelieerde ondernemingen en dochterondernemingen. Alle rechten voorbehouden. Alle andere handelsmerken die hier worden vermeld behoren toe aan hun respectievelijke eigenaren.

## Belangrijke kennisgeving

Het materiaal in deze publicatie (met inbegrip van enige aanvullende informatie) vormt en bevat vertrouwelijke informatie die eigendom is van Infor.

Indien u toegang krijgt tot deze publicatie, bevestigt u en gaat u ermee akkoord dat het materiaal (inclusief enige wijziging, vertaling of aanpassing daarvan) en alle auteursrechten, handelsgeheimen en alle andere rechten, titels en belangrijke informatie daarin, het eigendom zijn van Infor en/of vestigingen en gelieerde bedrijven en u geen aanspraak kunt maken op rechten, titels of belangrijke informatie in het materiaal (inclusief enige wijziging, vertaling of aanpassing daarvan) ingevolge herziening van het materiaal anders dan het niet-exclusieve recht tot het gebruik van het materiaal in verband met de licentie en de voorzetting van de licentie en het gebruik van de software die, krachtens een separate overeenkomst ('Doel'), aan uw bedrijf ter beschikking is gesteld door Infor of haar vestigingen en gelieerde bedrijven.

Bovendien bevestigt u en gaat u ermee akkoord dat als u toegang krijgt tot dit materiaal, u gehouden bent het materiaal op vertrouwelijke wijze te gebruiken en dat het gebruik van het materiaal zich beperkt tot het hierboven genoemde doel.

Infor heeft zich naar alle redelijkheid ingespannen om het materiaal in deze publicatie zo nauwkeurig en volledig mogelijk te maken. Toch kan Infor niet garanderen dat de informatie in deze publicatie volledig is of geen typografische of andere fouten bevat of aan uw specifieke eisen voldoet. Om die reden stelt Infor zich niet aansprakelijk of kan niet aansprakelijk worden gesteld voor elk verlies of elke schade, direct of indirect, aan elke persoon of entiteit, voortvloeiende uit fouten of omissies in deze publicatie (inclusief enige aanvullende informatie), ongeacht of dergelijke fouten of omissies het gevolg zijn van nalatigheid, menselijke fouten of andere oorzaken.

## Merkmamen

Alle andere bedrijfsnamen, productnamen, merkmamen of servicenamen die in dit document zijn vermeld, zijn eigendom van de respectievelijke gebruikers.

## Publicatiegegevens

|                      |                   |
|----------------------|-------------------|
| <b>Documentcode</b>  | tpestug (U9799)   |
| <b>Release</b>       | 10.5 (10.5)       |
| <b>Aangemaakt op</b> | 29 september 2018 |

---

---

# Inhoudsopgave

## Documentinfo

|                                                        |           |
|--------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Hoofdstuk 1 Inleiding.....</b>                      | <b>7</b>  |
| <b>Hoofdstuk 2 Projectcalculatieconcepten.....</b>     | <b>9</b>  |
| Het calculatieproces begrijpen.....                    | 9         |
| Projectcalculaties.....                                | 9         |
| Calculatiesoorten.....                                 | 9         |
| Actuele calculatiesoorten.....                         | 9         |
| Begrotingssoorten voor overzetten van calculaties..... | 10        |
| Calculatieversie.....                                  | 10        |
| Calculatieversiestructuren.....                        | 10        |
| Calculatieserie.....                                   | 10        |
| Offerte.....                                           | 10        |
| <b>Hoofdstuk 3 Projectcalculatieprocessen.....</b>     | <b>11</b> |
| Een calculatie definiëren.....                         | 11        |
| Voorwaarde.....                                        | 11        |
| Een calculatieversie vastleggen.....                   | 11        |
| Structuren kopiëren uit Project.....                   | 11        |
| Calculatieregels vastleggen.....                       | 12        |
| De calculaties plannen.....                            | 12        |
| Calculatie starten.....                                | 12        |
| Niveaus voor calculatieregels gebruiken.....           | 13        |
| Soort actuele calculatie gebruiken.....                | 14        |
| Structuur voor de calculatie instellen.....            | 15        |
| Calculatieregels.....                                  | 15        |
| Calculatiedetails.....                                 | 17        |
| Niveausoorten gebruiken.....                           | 18        |
| Top-down niveausoorten.....                            | 18        |
| Bottom-up niveausoorten.....                           | 19        |

---

---

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Berekeningen van de soort actuele calculatie (LET)..... | 19 |
| Berekening niveausoort Totaal.....                      | 20 |
| Calculatieversies gebruiken.....                        | 20 |
| Een calculatieversie aanmaken.....                      | 20 |
| Calculatiestructuren gebruiken.....                     | 21 |
| Calculaties naar begrotingen overzetten.....            | 22 |
| Calculaties naar top-down begrotingen overzetten.....   | 23 |
| Calculaties naar bottom-up begrotingen overzetten.....  | 24 |
| Offertes gebruiken.....                                 | 25 |
| De offertestructuur weergeven.....                      | 26 |
| Een offerte in een contract omzetten.....               | 26 |
| Offertes vergelijken.....                               | 26 |

---

---

# Documentinfo

## Doelen

Dit document beschrijft het doel van projectcalculaties en calculatiestructuren en het proces voor het aanmaken en gebruiken van calculaties voor projecten.

## Doelgroep

Deze handleiding is bedoeld voor gebruikers die willen weten hoe zij optimaal gebruik kunnen maken van calculaties, calculatieregels, calculatiestructuren, calculatieversies en offertes. De handleiding is geschikt voor zowel eindgebruikers als beheerders.

## Basiskennis

Dit document is eenvoudiger te lezen als u al over enige algemene voorkennis beschikt van de functionaliteit van Infor LN en bekend bent met de bedrijfsprocessen die betrokken zijn bij het aanmaken van calculaties voor projecten. Zonodig kunt u cursussen volgen op het gebied van Project volgen.

## Documentoverzicht

Het eerste hoofdstuk, *Inleiding*, beschrijft het doel en de algemene kenmerken van calculaties.

In de volgende hoofdstukken leest u hoe u calculaties kunt instellen en hoe het proces voor het aanmaken van calculatieregels en calculatieversies in zijn werk gaat.

In deze handleiding worden de procedures beschreven die gebruikers met behulp van projectcalculaties kunnen uitvoeren en wordt er informatie gegeven over de onderliggende processen die in Infor LN worden uitgevoerd. Alleen de belangrijkste sessievensters en velden worden behandeld. Dus niet alle softwarecomponenten worden in deze handleiding uitgebreid beschreven. Voor detailinformatie, zie de online help.

## Leeswijzer

Dit document is samengesteld uit online helponderwerpen. Het bevat daarom verwijzingen naar andere delen van het document, zoals in het volgende voorbeeld:

Dit gedeelte vindt u in de inhoudsopgave.

Onderstreepte termen bevatten een link naar een definitie. Als u dit document online bekijkt en op de onderstreepte term klikt, gaat u naar de definitie in de woordenlijst aan het eind van dit document. De niet-onderstreepte referenties zijn geen koppelingen met definities in de woordenlijst of met andere elementen.

## Opmerkingen?

Onze documentatie wordt voortdurend verbeterd. Uw vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van dit document of onderwerp worden zeer op prijs gesteld. Stuur een e-mail met uw opmerkingen naar [documentation@infor.com](mailto:documentation@infor.com).

Vermeld in uw e-mail het documentnummer en de titel. Meer gerichte informatie stelt ons in staat effectief te reageren.

### **Contact met Infor**

Als u vragen hebt over Infor-producten, kunt u meer informatie vinden op het Infor Xtreme Support-portaal: [www.infor.com/inforxtreme](http://www.infor.com/inforxtreme) .

Als dit document wordt bijgewerkt nadat het product is uitgebracht, wordt de nieuwe versie op deze website beschikbaar gemaakt. Het is raadzaam om deze website van tijd tot tijd te bezoeken om de bijgewerkte documentatie op te halen.

Als u opmerkingen hebt over Infor-documentatie, kunt u contact opnemen met [documentation@infor.com](mailto:documentation@infor.com) .

---

# Hoofdstuk 1

## Inleiding

# 1

Calculeren is een proces waarin een calculatie voor een project wordt uitgevoerd met behulp van calculatiesoorten, versies, structuren en begrotingssoorten om een offerte of voorstel voor het project uit te brengen. Een calculatie kan zowel de kosten van artikelen, halffabricaten, bewerkingen, uitbestedingen en materieel als andere directe en indirecte kosten omvatten. Het gebruik van calculaties in LN Project is optioneel.



## Het calculatieproces begrijpen

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van calculaties voor een project en de verschillende gerelateerde processen.

### Projectcalculaties

Een calculatie bevat gegevens over de waarschijnlijke kosten en verkopen m.b.t. het leveren van bepaalde goederen en services. Een calculatie wordt aangemaakt voordat een order wordt ontvangen. Projectcalculatie wordt gebruikt voor het voorbereiden van aanbestedingen/offertes voor het berekenen van de projectkosten om tot een voorcalculatie te komen.

### Calculatiesoorten

Een calculatiesoort wordt berekend met een top-down of een bottom-up structuur.

- Top-down: Bij het berekenen van het kosten- of verkoopbedrag in een top-down structuur verdeelt u het bedrag op het hoogste niveau over de structuurdelen op de lagere niveaus.
- Bottom-up: Bij het berekenen van het kosten- of verkoopbedrag in een bottom-up structuur voert u de exacte bedragen voor de structuurdelen op het onderste niveau in en aggregaat u die bedragen om het bedrag op het hoogste niveau te berekenen.

### Actuele calculatiesoorten

De calculatiesoort van de structuurelementen van het project zijn de soorten actuele calculaties. Als de soort actuele calculatie bottom-up is, berekent Infor LN de totale soort actuele calculatie (LET) door de calculatieregelbedragen met dezelfde niveausoort bij elkaar op te tellen. Als de soort actuele calculatie voor het topstructuurdeel top-down is, is de totale LET het structuurdeelbedrag dat is vastgelegd als top-down. Top-down structuurelementen worden alleen gecontroleerd om na te gaan of de calculatiebedragen het parent-bedrag niet overschrijden. Deze structuurdelen worden echter niet gebruikt tijdens het berekenen van de totale calculatie.

## Begrotingssoorten voor overzetten van calculaties

U kunt een van de volgende begrotingssoorten selecteren wanneer u een calculatie naar een begroting overzet:

- Top-down begroting.
- Bottom-up begroting (activiteitenbegroting).
- Bottom-up begroting (structuurbegroting).

## Calculatieversie

Calculatieversies zijn een onderdeel van een calculatieproject en gebruiken structuurelementen voor het bepalen van de structuur van een calculatie. U kunt versies gebruiken om het verschil tussen verschillende aanpakken of interne en externe aanvragen voor een prijsberekening aan te duiden.

## Calculatieversiestructuren

Calculatieversiestructuren worden gebruikt om de volgorde te bepalen van de calculatie of om de calculatie te classificeren. In veel gevallen kunt u met behulp van meerdere calculatieversiestructuren verschillende classificaties aanmaken van de calculatiegegevens. De structuur van een calculatieversie kan een geïmporteerde activiteitenstructuur, een elementenstructuur, een kostencomponentstructuur of een verrekenpost die aan de structuur is toegekend, zijn. Deze structuren worden geïmporteerd vanuit een bestaand project. U kunt ook een gebruikersspecifieke structuur aan een calculatieversie koppelen. Het gebruik van structuren in de calculatiefase is optioneel.

## Calculatieserie

De calculatieserie wordt gebruikt voor het aanmaken van een uniek projectnummer. Organisaties kunnen aparte projectbereiken hebben voor het calculeren van projecten of calculaties gebruiken als een projectfase, en calculaties gebruiken in het project dat wordt uitgevoerd. Calculatieseries worden meestal gebruikt voor het aanmaken van een projectnummer.

## Offerte

Het doel van het calculatieproces is het voorbereiden van een offerte met verkoopprijsgegevens over de te leveren onderdelen (structuurdelen van primaire structuur).

## Een calculatie definiëren

Tijdens het calculatieproces wordt een voorstel, offerte of bieding voorbereid. Een calculatie bestaat uit de verkoopprijs en informatie over de voorgestelde scope, de projectplanning en het contract.

### Voorwaarde

Maak een project aan in de sessie Projecten (tppdm6100m000). U kunt een activiteiten- of elementenstructuur gebruiken.

## Een calculatieversie vastleggen

Maak een calculatieversie aan met de sessie Calculatieversies (tpest1100m000). Als u verschillende calculatieversies gebruikt, kunt u meerdere calculaties aanmaken. Zo kunt u bijvoorbeeld alternatieve calculaties vergelijken, contractverrekenposten aanmaken of een eventuele extra scope van de calculatie verwerken. Elke calculatieversie is uniek en niet gerelateerd aan of afgeleid van andere versies.

## Structuren kopiëren uit **Project**

U kunt structuren aan de calculatieversie koppelen. U kunt echter ook een calculatie aanmaken zonder gebruik te maken van een structuur. Als u een structuurcode wilt aanmaken, selecteert u in de sessie Calculatieversies (tpest1100m000) de optie Calculatiestructuren in het menu Specifiek ( NB: voor een nieuwe structuurcode zijn structuurelementen vereist). Kies **Structuurelementen genereren** in het menu Specifiek.

In de sessie Structuurelementen genereren (tpest1220m000) kunt u de structuurelementen kopiëren van de projectspecifieke activiteiten, structuurdelen, lijsten met verrekenposten of kostencomponenten. U kunt de nieuwe structuurdelen bekijken in de sessie Calculatiestructuren (tpest1110m000). U kunt maximaal acht structuren aan een calculatieversie koppelen. Een calculatie met meerdere structuren kunt u classificeren zoals dat vereist is.

Een opdrachtgever stuurt bijvoorbeeld een offerteaanvraag voor tien schepen. Het calculatieproject is gebaseerd op activiteiten. In de versie gebruikt u een activiteitenstructuur met activiteiten zoals

Systeemengineering en Componentproductie. Als u niet wilt dat de opdrachtgever dit detailniveau in de offerte kan bekijken, koppelt u ook een minder gedetailleerde elementenstructuur aan de calculatieregels. Wanneer u de offerte voorbereidt, gebruikt u alleen de gekoppelde structuurdelen zoals Ruim, Dekhuis en Navigatie. Als gevolg hiervan worden in de offerte alleen de items weergegeven die de opdrachtgever mag bekijken.

## Calculatieregels vastleggen

De sessie Calculatieregels (tpest2100m000) is van cruciaal belang voor de calculatiefunctie. Kies **Calculatieregels** in het menu Specifiek van de sessie Calculatieversies (tpest1100m000). Geef de regels voor de calculatieversie op. Een calculatieregel bevat de werkelijke kosten of de verkoopprijs. U kunt ook een combinatie van verkoopprijs en werkelijke kosten per eenheid gebruiken.

U kunt een verkoopcalculatie definiëren op basis van een kostencalculatie of de verschillende calculatieversies gebruiken. De calculatieregels kunnen top-down of bottom-up zijn (of een combinatie van beide calculatiesoorten). Bottom-up calculatieregels worden opgeteld om de totale calculatie weer te geven. Top-down calculatieregels zijn altijd gerelateerd aan een primaire structuur. Als u calculatieregels gebruikt, wordt de totale calculatiewaarde over de calculatieversiestructuur verdeeld.

### NB

Met de calculatiesessies kunt u de calculatie voor een project uitvoeren. U kunt echter ook Microsoft Excel-integratie gebruiken om de calculatie uit te voeren.

## De calculaties plannen

U kunt de start- en einddatum van de activiteit naar de gerelateerde calculatieregels exporteren. Klik in het menu Specifiek op **Hulpprogramma's wijzigen** en selecteer de sessie Datums calculatieregels vanuit activiteiten bijwerken (tpest2204m000). De datum waarop de kosten zijn gemaakt de verwachte verkoop worden bijgewerkt.

## Calculatie starten

Gebruik de sessie Calculatie naar begroting overzetten (tpest2200m000) om de calculatie over te zetten naar de module Budgettering. U doet dit bijvoorbeeld als de offerte is geaccepteerd door de opdrachtgever of (een gedeelte van) het werk moet worden gestart.

Voor het calculatieproces mogen de structuren leeg zijn. Als u de calculatie overzet naar een projectbegroting, moet u een default structuurdeel, activiteit, verrekenpost of kostencomponent opgeven waar u de regels naartoe wilt kopiëren. U kunt de status van de versie en/of calculatieregels instellen op **Definitief** om te zorgen dat de calculaties op tijd worden overgezet.

Als de offerte is geaccepteerd, zijn de volgende opties beschikbaar:

- U kunt de calculatie overzetten als een project.
- U kunt een nieuw project starten door het calculatieproject te kopiëren met de sessie **Project kopiëren (tppdm7840m000)**. Als gevolg hiervan wordt de Projectstatus in de module

Calculeren ingesteld op **Geblokkeerd**. Door van dit proces gebruik te maken, kunt u een onderscheid maken tussen calculatieprojecten en projecten waarvoor een contract met een opdrachtgever is afgesloten. In het nieuwe project kunt u de gekopieerde calculatie naar een begroting overzetten. U kunt een calculatieproject afsluiten door de status ervan te wijzigen van **Vrij** in **Afgesloten**.

## Niveaus voor calculatieregels gebruiken

Gebruik de niveausoort van een calculatie om te bepalen welke regels moeten worden gebruikt voor het aggregeren van het totaal voor een bottom-up structuur. Een niveausoort voor calculatie wordt gebruikt om het top-down bedrag te berekenen op basis van het structuurelement. Een niveausoort voor calculatie wordt tevens gebruikt om te bepalen welke calculatieregels moet worden overgezet naar de begroting. Gebruik de sessie Structuurdelen (tpest1120m000) om de parameters voor de niveausoorten te definiëren.

Voor de calculatiesoort Top-down kunnen geen bedragen worden geaggregeerd. De verschillende niveausoorten kunnen dus alleen worden gebruikt om de consistentie van de primaire structuur te controleren. De beschikbare niveausoorten zijn:

- **Totaal:** deze niveausoort kan slechts aan één calculatieregels van een structuurelement worden gekoppeld. Het calculatieregelsbedrag van de child-structuurdelen kan niet groter zijn dan het top-down bedrag van de parent.
- **Kostensoort:** er zijn slechts vijf kostensoortregels toegestaan en elke kostensoort kan slechts eenmaal worden gebruikt. Er wordt een consistentiecontrole uitgevoerd om te bepalen of het bedrag met de niveausoort Totaal van hetzelfde structuurelement de kostensoortbedragen niet overschrijdt.
- **Andere structuur:** deze structuur is mogelijk niet aanwezig wanneer u een calculatie aanmaakt. U kunt de calculatie echter op elk gewenst moment koppelen voordat de offerte wordt aangemaakt of de opbouw of de overzetting wordt voorbereid. Er wordt een consistentiecontrole uitgevoerd om te bepalen of het bedrag van de regels het bedrag van het structuurelement en de niveausoort Totaal overschrijdt.
- **Details:** er wordt een consistentiecontrole uitgevoerd om te valideren of regels met dezelfde kostensoort lager zijn dan of gelijk zijn aan het kostensoortbedrag met de niveausoort Totaal van het gerelateerde structuurelement.

Voor de calculatiesoort Bottom-up zijn alleen de niveausoorten Totaal en Details van toepassing. Deze niveausoorten worden gebruikt om de totaalregels of detailregels voor kosten per eenheid en verkopen te aggregeren en om calculatieregels naar een begroting over te zetten.

De totaalregel kan worden gebruikt om de kosten en/of verkopen op te nemen die nog moeten worden gedefinieerd. Vaak wordt de totaalregel vervangen door enkele detailregels. Een calculatie moet bijvoorbeeld de kosten bevatten voor het produceren van bepaalde apparatuur. De details zijn in eerste instantie echter niet bekend. Er wordt dan een totaalregel opgenomen voor de totale geschatte kosten. Wanneer de apparatuur wordt geproduceerd en de details van de loon- en materiaalkosten bekend zijn, worden deze detailregels toegevoegd aan de calculatie en gemarkeerd als in scope. De totaalregel kan behouden blijven voor vergelijkingen, maar de optie In scope is niet langer van toepassing.

Alleen de niveausoorten Totaal en Details kunnen worden gebruikt om de verschillen in calculatieregels te bekijken, omdat een bottom-up calculatie, gekoppeld met bedragen, geen structuurrelatie heeft. U kunt de kosten per eenheid invoeren en optellen omdat er geen consistentiecontrole is vereist. Voor een bottom-up detailregel is een structuurdeel van de primaire structuur niet verplicht.

## Soort actuele calculatie gebruiken

U kunt met calculatiesoorten schakelen tussen top-down calculaties en bottom-up calculaties. In eerste instantie wordt de projectcalculatie bepaald aan de hand van een top-down structuur, aangezien er geen gedetailleerde informatie over projectkosten beschikbaar is.

Als onderdeel van de calculatie maakt u eerst een schatting van de kosten van het project. Vervolgens maakt u een (haalbare) offerte voor de klant aan. U kunt dit kostenbedrag gebruiken om de calculatie toe te kennen aan de betrokken afdelingen.

Een klant vraagt bijvoorbeeld om een schatting van de kosten voor het laten fabriceren van een luxe jacht. De scheepswerf evalueert de offerteaanvraag. De verkoopprijs wordt bepaald op ongeveer 65 miljoen EUR. Om het jacht te bouwen, moet u samenwerken met de afdelingen Projectmanagement (PM) en Constructie. De PM-afdeling wordt gevraagd om een nieuw ontwerp te maken op basis van een bestaande CAD-tekening van een schip, wat 9 miljoen EUR kost. De afdeling Constructie heeft ongeveer 50 miljoen EUR nodig om het jacht te kunnen bouwen. Voor het decor van het jacht wordt een onderaannemer ingeschakeld.

Geef de volgende calculaties op in de sessie Calculatieversies (tpest1100m000):

- Versie: 1a Calculatie jacht
- Versiebedrag: 63 miljoen EUR
- Winstbedrag: 3 miljoen EUR
- Managementreserve: 0 miljoen EUR

### NB

Het gedistribueerde bedrag wordt weergegeven als 0 miljoen EUR en het niet-gedistribueerde bedrag als 60 miljoen EUR.

Top-down calculatie (meestal gedefinieerd in een later stadium van het calculatieproces):

Definieer een bedrag van 60 miljoen EUR voor de top. Het gedistribueerde bedrag is 60 miljoen EUR.

De activiteitenstructuur voor het bouwen van het schip:

- Top = Het jacht
- 01 = Opnieuw ontwerpen
- 02 = Schip bouwen
- 03 = Inrichten

01, 02 en 03 worden gekoppeld als child-activiteiten van de top.

## Structuur voor de calculatie instellen

Om een calculatie aan te maken is het structuurelement met een top-down soort actuele calculatie (LET) vereist. In de sessie Structuurdelen (tpest1120m000) kunt u de calculatiesoort vastleggen als Top-down of Bottom-up. De soort actuele calculatie (LET) van een structuurelement bepaalt de methode waarop de calculatie wordt berekend; u kunt ook de calculatiesoort wijzigen.

Voer uw top-down calculatie in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000) in, zoals het regelnummer, de activiteit, de omschrijving, de calculatiesoort, het regelniveau en het bedrag in EUR.

|          |     |                   |          |        |            |
|----------|-----|-------------------|----------|--------|------------|
| Regel 5  | Top | Jacht             | Top-down | Totaal | 60 miljoen |
| Regel 10 | 01  | Opnieuw ontwerpen | Top-down | Totaal | 9 miljoen  |
| Regel 20 | 02  | Schip bouwen      | Top-down | Totaal | 50 miljoen |
| Regel 25 | 03  | Inrichten         | Top-down | Totaal | 1 miljoen  |

Structuurdeel 03, regel 25 is uitbesteed aan een ander bedrijf. Er wordt een offerteaanvraag naar de onderaannemer verzonden, maar u schat de kosten in op 1 miljoen EUR.

## Calculatieregels

U moet gedetailleerde calculatieregels opgeven en u moet de volledige calculatiestructuur vastleggen. Voor child-activiteiten, waarvoor meer bottom-up gegevens beschikbaar zijn, wordt de optie voor soort actuele calculatie (LET) Bottom-up gebruikt:

| Structuurelement       | LET       | Overzettingsniveau | Kostenniveau | Verkoopniveau |
|------------------------|-----------|--------------------|--------------|---------------|
| Top = Het jacht        | Top-down  | Details            | Totaal       | Totaal        |
| 01 = Opnieuw ontwerpen | Top-down  | Details            | Totaal       | Totaal        |
| 02 = Schip bouwen      | Top-down  | Details            | Totaal       | Totaal        |
| 03 = Inrichten         | Top-down  | Details            | Totaal       | Totaal        |
| 011= CAD herwerken     | Top-down  | Details            | Totaal       | Totaal        |
| 021= Staal             | Bottom-up | Details            | Details      | Totaal        |
| 022= Werk op werf      | Bottom-up | Details            | Details      | Totaal        |
| 023= Motor             | Bottom-up | Details            | Details      | Totaal        |

Het structuurelement 011 is gekoppeld aan 01. De structuurelementen 021, 022 en 023 zijn gekoppeld aan 02. Op basis van de koppeling blijft parent-activiteit 02 (Schip bouwen) een top-down activiteit vanwege de verwachte overheadkosten.

| Regelnummer | Activiteit | Calculatiesoort | Regelniveau             | Bedrag in EUR |
|-------------|------------|-----------------|-------------------------|---------------|
| 30          | 021        | Top-down        | Totaal                  | 30 miljoen    |
| 35          | 022        | Top-down        | Totaal                  | 15 miljoen    |
| 40          | 023        | Top-down        | Totaal                  | 2 miljoen     |
| 45          | 011        | Top-down        | Totaal                  | 5 miljoen     |
| 50          | 011        | Top-down        | Details                 | 3 miljoen     |
| 55          | 011        | Top-down        | Details                 | 2 miljoen     |
| 60          | 02         | Top-down        | Kostensoort (Taken)     | 4 miljoen     |
| 65          | 02         | Top-down        | Kostensoort (Materiaal) | 46 miljoen    |

## Calculatiedetails

In het voorbeeld wordt een top-down calculatie gebruikt en worden bedragen toegekend. De twee interne afdelingen die bij dit project betrokken zijn, hanteren echter hun eigen calculaties voor de bouw van het jacht. Op basis van hun evaluatie kunnen zij een meer gedetailleerde berekening uitvoeren. Geef deze regels en de bijbehorende gegevens in de calculatieversie op.

| Regelnummer | Activiteit | Calculatiesoort | Regelniveau | Bedrag in EUR                      |
|-------------|------------|-----------------|-------------|------------------------------------|
| 70          | 011        | Bottom-up       | Totaal      | 5 miljoen                          |
| 80          | 011        | Bottom-up       | Details     | 2,7 miljoen voor engineering       |
| 81          | 011        | Bottom-up       | Details     | 0,3 miljoen voor projectmanagement |
| 85          | 023        | Bottom-up       | Details     | 1 miljoen                          |
| 90          | 022        | Bottom-up       | Details     | 15 miljoen                         |
| 95          | 021        | Bottom-up       | Totaal      | 40 miljoen                         |
| 100         | 03         | Bottom-up       | Details     | 0,5 miljoen                        |

Als u naar de details van activiteit 011 kijkt, wordt er een top-down totaal van 5 miljoen EUR verwacht. Als u de twee bottom-up detailregels van 011 echter bij elkaar optelt, komen de kosten voor dat gedeelte van het schip uit op 3 of 5 miljoen EUR, afhankelijk van het regelniveau. Als u alle vereiste calculatieregels hebt opgegeven, kunt u de totalen aggregeren en de calculatiebedragen bekijken voor de soort actuele calculatie (LET). Raadpleeg sessie Calculatieregels (tpest2100m000) voor de formules.

## Niveausoorten gebruiken

Als de soort actuele calculatie (LET) in de sessie Structuurdelen (tpest1120m000) Bottom-up is, kunt u calculatietotalen berekenen voor de niveausoorten Totaal en Details. Als de soort actuele calculatie (LET) voor een structurelement Top-down is, kunt u geen aggregatie uitvoeren voor niveausoorten, maar kunt u hiermee de consistentie van de top-down regels controleren.

Niveausoorten voor een top-down calculatieregel:

- Totaal
- Kostensoort
- Detail
- Andere structuren

## Top-down niveausoorten

In de sessie Gebruikersprofielen (tpdpm0101s000) kunt u de instellingen voor een consistentiecontrole vastleggen. U kunt ook vastleggen of de controle van de sessie Consistentie top-down calculatie verifiëren

(tpest2220m000) voor elk veld of voor elke record wordt uitgevoerd. Als u de niveaувeldsoorten gebruikt die in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000) zijn ingevoerd, wordt de controle in onderstaande volgorde uitgevoerd:

- **Totaal:** Voor de niveausoort Totaal wordt de consistentiecontrole uitgevoerd om na te gaan of het bedrag van het structuurelement van de parent het bedrag van het structuurelement niet overschrijdt. Bijvoorbeeld: regel 10 + regel 20 + regel 25 moet minder zijn dan of gelijk zijn aan regel 5. In top-down calculaties moet u altijd het regelbedrag Totaal gebruiken.
- **Kostensoort:** Voor de niveausoort Kostensoort wordt de consistentiecontrole uitgevoerd om na te gaan of het bedrag het totaalbedrag van hetzelfde structuurelement niet overschrijdt. Bijvoorbeeld: regel 60 + regel 65 moet minder zijn dan of gelijk zijn aan regel 20.
- **Details:** Voor de niveausoort Details wordt de consistentiecontrole uitgevoerd om na te gaan of de regelbedragen van dezelfde kostensoort het kostensoortbedrag met de niveausoort Totaal niet overschrijden. Bijvoorbeeld: regel 50 + regel 55 moet minder zijn dan of gelijk zijn aan regel 45.
- **Andere structuur:** Voor de niveausoort Andere structuur wordt de consistentiecontrole uitgevoerd om na te gaan of het regelbedrag het bedrag van het structuurelement met de niveausoort Totaal niet overschrijdt.

#### NB

De controle kostensoort - detailregel wordt alleen uitgevoerd als u de sessie Consistentie top-down calculatie verifiëren (tpest2220m000) uitvoert.

## Bottom-up niveausoorten

Voor een bottom-up regel zijn slechts twee niveausoorten mogelijk: Totaal en Details. Voer de kosten per eenheid in en tel ze op. In de sessie Structuurdelen (tpest1120m000) kunt u bepalen welke niveausoort moet worden gebruikt voor de bottom-up calculatie. Op basis van de waarden op de velden Kostenniveau en Verkoopniveau wordt bepaald welke regels worden geaggregeerd voor kosten of verkopen. Op basis van de niveausoort van het veld Overzetten wordt bepaald welke calculatieregels die aan de vastgelegde niveausoort zijn gekoppeld, worden overgezet naar de begroting. Als de niveausoort Totaal is, worden alle calculatieregels met de niveausoort Totaal overgezet naar de projectbegroting.

## Berekeningen van de soort actuele calculatie (LET)

Als u op **Totalen aggregeren** in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000) klikt, wordt het totaalbedrag van de structuurelementen van de soort actuele calculatie (LET) berekend op basis van de calculatieregels. Het bedrag wordt weergegeven op de verschillende totalenvelden van de soort actuele calculatie (LET). Als u de bottom-up calculatie gebruikt, is de berekening ook afhankelijk van de instellingen van de niveausoort in de sessie Structuurdelen (tpest1120m000). De soort actuele calculatie (LET) van structuurdeel 011 bijvoorbeeld is Top-down en er zijn drie top-down regels voor 011 en twee bottom-up regels. Daarom worden alleen de top-down regels in de berekening van de soort actuele calculatie (LET) gebruikt.

## Berekening niveausoort Totaal

In de sessie Calculatieregels (tpest2100m000) worden de berekeningen van calculatieregeltotalen weergegeven. Bijvoorbeeld: de soort actuele calculatie (LET) is 60 miljoen EUR; het weergegeven bedrag is gebaseerd op de instelling van de weergave. Wanneer de instelling van de weergave topstructuurdeel is, wordt op het veld voor het top-down totaalbedrag de waarde 60 miljoen euro weergegeven.

De berekening van de bottom-up structuur is anders. De bedragen van de structuurelementen worden bij elkaar opgeteld ( $011 + 023 + 022 = 5 + 15 + 1 = 21$  miljoen EUR) en de veldsoort Kostenniveau wordt gebruikt om de geselecteerde bedragen te bepalen.

Voor de bottom-up calculaties kunt u ook een totaal berekenen met de niveausoort Details. Als de niveausoort op het veld Kostenniveau in de sessie Structuurdelen (tpest1120m000) op Details is gezet, is het resultaat als volgt:  $3 + 1 + 0 + 15 + 0,5 = 19,5$  miljoen euro.

Als u kijkt naar de bottom-up regels van 011, is er een verschil in het bedrag. Het bedrag van de totalenregel is een bedrag bij benadering, terwijl op de detailregels de exacte taakuren worden aangegeven. Als het veld Kostenniveau op Details is gezet, komt het totaal voor 011 uit op 3 miljoen EUR, op basis van de combinatie van 2,7 en 0,3 miljoen die zijn ingesteld voor 011.

Berekening met detailniveau voor soort actuele calculatie:

- Soort actuele calculatie (LET) van 01 = top-down => calculatie is 9 miljoen EUR.
- Soort actuele calculatie (LET) van 021 = bottom-up => calculatie is 40 of 30 miljoen EUR, afhankelijk van de waarde op het veld Kostenniveau.
- Soort actuele calculatie (LET) van 03 = top-down => calculatie is 1 miljoen EUR.

U kunt het totaal van de soort actuele calculatie (LET) en het kostentotaal gebruiken om verschillende calculaties (opnieuw) te berekenen voordat u een offerte verstuurt. Het doel hiervan is een kostencalculatie aan te maken. Met dezelfde calculatie kunt u een verkoopcalculatie presenteren met het vereiste detailniveau.

## Calculatieversies gebruiken

De calculatieversies worden met structuurelementen vastgesteld. Een structuur kan een geïmporteerde activiteitenstructuur, elementenstructuur of kostencomponentstructuur zijn, of de bijbehorende verrekenposten. Deze structuren worden geïmporteerd vanuit een bestaand project. U kunt ook een gebruikersspecifieke structuur aan een calculatieversie koppelen. Als de projectstructuurgegevens voor de calculatieversie niet gedefinieerd zijn, kunt u de calculatieversie gebruiken zonder een gekoppelde structuur.

## Een calculatieversie aanmaken

Met de sessie Calculatieversies (tpest1100m000) kunt u een calculatieversie aanmaken:

- Geef de **Versie** voor de calculatie op.

- Geef informatie op, zoals de **Calculatiedatum**, **Soort valutakoers (kosten)**, **Valuta** en de **Soort valutakoers (verkoop)**.
- Geef het **Versiebedrag** op. NB: De waarde voor **Winstbedrag+ Managementreserve** moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan het versiebedrag.
- Definieer de structuren voor de calculatieversie. Met Infor LN kunt u twee soorten structuren definiëren:
  - **Primaire structuur:** Deze structuur is gekoppeld aan de calculatieversie en kan worden gebruikt voor het berekenen van de calculatie. Deze structuur wordt gebruikt om eventuele top-down beperkingen te controleren. De primaire structuur is een van de twee structuren die u kunt gebruiken om de calculatieregels te sorteren. Calculatieregels kunt u ook sorteren met de sorteringsstructuur.
  - **Extra structuur:** De extra structuren worden naast de primaire structuur gebruikt. Als u de code van een extra structuur op het veld Sorteringsstructuur invoert, kunt u deze structuur in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000) gebruiken als alternatieve weergave voor de calculatie.

Er kunnen verschillende versies van een calculatie voorkomen. Elke versie is uniek en is niet afgeleid van de vorige versie. Met de sessie Calculatieversie kopiëren (tpest1201m000) kunt u een versie kopiëren.

## Calculatiestructuren gebruiken

Calculatieversiestructuren worden gebruikt om de volgorde te bepalen van de calculatie of om de calculatie te classificeren. Met behulp van meerdere calculatieversiestructuren kunt u verschillende classificaties aanmaken van de calculatiegegevens.

Stel, u maakt voor een opdrachtgever een calculatie aan voor het bouwen van een schip. De calculatie bestaat uit een op structuurdelen gebaseerde primaire structuur die de kosten per eenheid voor de offerte moet bevatten, en een extra sorteringsstructuur met de geplande activiteiten voor het bouwen van het schip. De calculatie is afhankelijk van de gegevens in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000). In dit geval zijn de calculatieregels voor de kosten van het structuurdeel en de werkplanning gekoppeld aan een extra activiteitenstructuur.

Met behulp van de volgende views kunt u de activiteitregels sorteren:

- Per project.
- Versie, calculatie.
- Sorteringsstructuur. Als de code van de sorteringsstructuur in de sessie Calculatieversies (tpest1100m000) overeenkomt met de code van de extra activiteitenstructuur, kunt u de activiteitregels sorteren.

### De structuur voor een calculatieversie aanmaken:

- 1. Maak een structuur aan voor de calculatieversie.
- 2. Selecteer de structuur.

- 3. Maak in de sessie Structuurelementen genereren (tpest1220m000) het structuurelement aan of genereer structuurdelen op basis van een bestaande projectstructuur.
- 4. Koppel de gegenereerde structuren aan de calculatieversie.

#### **NB**

Als de calculatieversiestructuur niet door de gebruiker is gedefinieerd, kunt u alleen structuurelementen aan de calculatieversiestructuur toevoegen in de projectgerelateerde structuursessie, bijvoorbeeld de sessie Activiteiten (tpps2100m000). Voer een nieuw structuurelement in en voer de sessie Structuurelementen genereren (tpest1220m000) nogmaals uit. De calculatieversiestructuur wordt nu bijgewerkt.

Structuren zijn van belang wanneer u de calculatie wilt overzetten naar een begroting.

U kunt de volgende typen structuren gebruiken voor de overzetting:

- Activiteit
- Structuurdeel

#### **NB**

- Alleen structuren van het type Activiteit bevatten de planningsfunctionaliteit die u kunt gebruiken in het calculatieproces.
- U kunt slechts één structuur van dezelfde soort gebruiken.
- U kunt geen door de gebruiker gedefinieerde structuur gebruiken, omdat deze structuren niet projectgerelateerd zijn en niet worden gebruikt om een calculatie naar een begroting over te zetten.

## Calculaties naar begrotingen overzetten

U kunt op de volgende momenten een calculatie naar een project overzetten:

- Het werk kan worden gestart.
- De offerte is geaccepteerd.
- Artikelen met een lange doorlooptijd moeten worden besteld.

U kunt een calculatie overzetten om projectbegrotingsregels aan te maken op basis van de calculatieregel.

U kunt de volgende items overzetten:

- Een volledige projectstructuur met alle calculatieregels of een selectie van calculatieregels.
- Een gedeelte van de structuur. Als de geselecteerde structuur een hiërarchische structuur is, moet u een knooppunt opgeven. Als gevolg hiervan worden alle structuurelementen en calculatieregels overgezet die aan het structuurelement van het knooppunt zijn gekoppeld. Bij een structuur zonder hiërarchie, een zogenaamde vlakke structuur, kunt u een bereik van volgnummers voor structuurdelen en/of calculatieregels opgeven. Alle calculatieregels binnen het opgegeven bereik worden dan overgezet.

- Als de calculatiesoort van het structuurelement op Bottom-up staat en de activiteitsoort een WBS-element of een planningspakket is, kan het structuurelement niet worden overgezet naar een begroting. Voor de calculatiesoort Top-down geldt dezelfde regel als u een activiteitenstructuur als primaire structuur gebruikt.
- Calculatieregels die worden overgezet. In dit geval moet u de calculatie-/begrotingsregels verwijderen die eerder overgezet zijn, omdat er anders dubbele begrotingsregels worden weergegeven.

**NB**

Er is geen relatie tussen de calculatieregels en de begrotingsregels nadat de calculatie naar de begroting is overgezet.

Wanneer u de indirecte kosten/toeslagen in een calculatieversie gebruikt, moet u de waarde van het toeslagbedrag op de begrotingsregels op nul zetten of tijdens het overzetten van een calculatie de calculatieregels met indirecte kosten wijzigen in calculatieregels met directe kosten. Anders wordt de toeslag berekend en toegevoegd aan de indirecte kosten van het huidige project, waardoor een onnauwkeurige begroting gegenereerd wordt. Voor de beste calculaties gebruikt u overige kosten om de begroting bij te werken met toeslagen. In het groepsvak **Starten als overige regels** schakelt u de selectievakjes in om de totale waarden van de calculatie en de begroting te salderen.

Gebruik de volgende begrotingssoorten om een calculatie naar een begroting over te zetten:

- Top-down begroting.
- Bottom-up begroting (activiteitenbegroting).
- Bottom-up begroting (structuurbegroting).

**NB**

De overgezette top-down begroting en de bottom-up begroting zijn niet aan elkaar gerelateerd. Na het overzetten kunt u ook regels naar een top-down begroting kopiëren of genereren.

## Calculaties naar top-down begrotingen overzetten

U kunt een calculatie alleen overzetten naar een top-down begroting als:

- De primaire structuur op activiteiten gebaseerd is. U kunt een top-down calculatie naar een top-down begroting overzetten.
- De status van de top-down begrotingsversie moet Vrij zijn. Als u een versie voor de projectbegroting gebruikt, kunt u een calculatie overzetten naar een nieuwe top-down begrotingsversie.
- De projectstatus moet Vrij of Actief zijn.
- De status van een project Actief is en het projectplan het actuele plan van het project is.
- Controleer voor het overzetten de consistentie van de structuur. Als de calculatieversiestructuur is afgeleid van de projectactiviteitenstructuur, wordt in de sessie Logbestand meldingen (tpest0505m000) een foutmelding weergegeven.
- Als het actuele plan niet bestaat voor het huidige project, wordt het project bijgewerkt met het plan dat u wilt overzetten, dat het doelplan is in de sessie Calculatie naar begroting overzetten

(tpest2200m000). Als er geen activiteitenstructuur aanwezig is voor het plan dat u wilt overzetten, wordt de calculatieversiestructuur voor het plan naar de begroting gekopieerd.

## Calculaties naar bottom-up begrotingen overzetten

Voor elke geselecteerde calculatieregels worden de gegevens op de begrotingsregels op basis van de volgende regels ingevuld:

- Als de calculatieversiestructuur naar de begroting wordt gekopieerd, moet u ervoor zorgen dat de elementen- of activiteitenstructuur aan de calculatieversie is gekoppeld.
- Als tijdens het overzetten naar een structuurbegroting de elementcodes niet worden gebruikt op een calculatieregels, wordt het default structuurdeel gebruikt. De calculatieregels wordt vervolgens overgezet met dit default structuurdeel. Dezelfde logica is van toepassing op activiteiten.
- Een activiteit die hoort bij een WBS-element of een planningspakket, kan worden gebruikt voor de calculatie maar niet worden overgezet naar de begroting.
- Voor een bottom-up calculatieregels met de niveausoort Totaal kan een kostenbedrag aanwezig zijn zonder dat er een kostensoort bestaat (niveausoorten worden vastgelegd in de sessie Structuurdelen (tpest1120m000)). Als u in een dergelijk geval de calculatieregels wilt overzetten, worden de default kostensoort en de bijbehorende kostendrager uit de sessie Calculatie naar begroting overzetten (tpest2200m000) gebruikt. Als de kostendrager van de soort Bewakingscode is en alle selectievakjes ingeschakeld zijn, wordt in de sessie een nieuwe kostendrager gegenereerd en op de begrotingsregels gebruikt. Anders wordt de kostendrager van de calculatieregels op de begrotingsregels gebruikt. De omschrijving van de kostendrager die op de begrotingsregels gebruikt wordt, is de standaardomschrijving voor kostendragers.
- Als de kostendrager niet gedefinieerd is voor de calculatieregels en als alle selectievakjes onder het veld Niet ingevulde kostendrager ingeschakeld zijn, wordt een gegenereerde code op de begrotingsregels gebruikt. Anders wordt de default kostendrager voor de kostensoort gebruikt.
- Als een van de selectievakjes voor de **kostenbewakingsniveaus** van de kostencomponent in de sessie Project - kostenbewakingsniveaus (tppdm6102m000) is ingeschakeld voor het project en als er een kostencomponent aanwezig is als een van de structuurelementen, wordt de kostencomponent op de begrotingsregels gebruikt. Anders wordt de kostencomponent van de kostendrager voor de begrotingsregels gebruikt.
- Als er een verrekenpost aanwezig is als een van de structuurelementen, wordt deze op de begrotingsregels gebruikt. Als er een waarde op het veld voor de doelverrekenpost is ingevoerd, wordt de verrekenpost van het structuurelement overschreven door deze doelverrekenpost, die ook in de begroting wordt gebruikt.
- De verkoopprijs wordt alleen op de begrotingsregels opgegeven als de soort verrekenpostsoort op Te verrekenen hoeveelheden is gezet en de factuurmethode Begrote kosten is.
- U kunt de toeslagbedragen, de bedragen van de verwachte kostenstijging en/of de bedragen van onvoorziene kosten overzetten als regels voor overige kosten.

## NB Volnummers

Indien u een van de selectievakjes voor de kostendrager in de sessie Calculatie naar begroting overzetten (tpest2200m000) hebt ingeschakeld, worden de bijbehorende waarden gebruikt die u hebt ingevoerd in het groepsvak Volnummer van de sessie Parameters Project (tppdm0100s000).

Bij het koppelen van een bewakingscode aan een calculatieregel wordt een nieuwe kostendragercode gegenereerd door een volnummer aan de bewakingscode toe te voegen.

De lengte van het volnummer is afhankelijk van de waarde voor de maximumlengte in de sessie Parameters Project (tppdm0100s000) en van de lengte van de kostendragercode die is vastgelegd in de data-dictionary. Als het bereik van volnummers al is gebruikt, wordt een nieuwe serie gegenereerd die begint met ZZZ00001.

Bewakingscode 20 verschijnt bijvoorbeeld twee keer en de lengte van het volnummer is 2. Als gevolg hiervan worden de codes 2001 en 2002 gegenereerd. Voor de materieelcode is het maximum aantal posities 10. Als u een volnummer wilt toekennen, moet de oorspronkelijke code die is ingevoerd in de sessie Calculatieregels (tpest2100m000), kleiner zijn dan 10 tekens. Infor LN kent aan de bewakingscode het eerstvolgende vrije volnummer toe.

## Offertes gebruiken

Het calculatieproces dient om voorstellen, offertes of prijsopgaven aan te maken die bestaan uit verkoopprijsgegevens van de structuurdelen, de projectplanning en de factureringsgegevens.

Voor het aanmaken van een offerte moet u een calculatieversie selecteren. Als u documenten die relevant zijn voor een calculatie wilt opslaan in Infor LN, gebruikt u de standaardfunctionaliteit voor documentbeheer. Voorbeelden van deze sjablonen kunnen zijn de sjabloon voor het projectplan, CAD-tekeningen, spreadsheets en andere documenten die betrekking hebben op de calculatie.

Een offerte bevat de gegevens van het calculatieproces en de projectleveringen aan de opdrachtgever, zoals:

- Scope-documenten
- Overzichtsbladen
- Overeenkomsten
- Afroepschema's
- Verkoopprijscalculaties

De documenten zijn het resultaat van:

- Overzichten
- Spreadsheets
- Tekstdocumenten
- Microsoft Project-plannen

In Project kunt u alle documenten aan een offerte koppelen.

Aan een calculatieversie kunnen een of meer offertes zijn gekoppeld. U kunt meerdere offertes gebruiken om:

- Alternatieve offertes te bieden.
- Een offerte aan te maken voor verschillende opdrachtgevers in het project.

U kunt ook offerteregels definiëren. Offerteregels zijn de geselecteerde calculatieregels voor een bepaalde offerte. De calculatieregels worden gegenereerd met de sessie Offerte aanmaken (tpest3210m000) of handmatig ingevoegd met de optie Offerteregel intoetsen.

## De offertestructuur weergeven

U kunt de offerte regels opvragen in een GBF (Graphical Browser Framework). De offerteregels worden weergegeven op basis van de gedefinieerde **Primaire structuur**. U kunt een gedeelte van de structuur selecteren om de gegevens te bekijken van de offerteregels die zijn gekoppeld aan de structuurelementen. Het gerelateerde bedrag, het totaal van de offerte of het totaal van het geselecteerde structuurelement, wordt ook weergegeven.

## Een offerte in een contract omzetten

U kunt de sessie Offerte in contract omzetten (tpest3200m000) gebruiken om een offerte om te zetten in een contract. Voor de geselecteerde offerte worden een contract, een contractregel of beide aangemaakt, wanneer de **Offertestatus** op **Geaccepteerd** wordt gezet. Het offertenummer wordt naar de sessie Contractregels (tpctm1110m000) gekopieerd en het contract (de contractregel) wordt als default waarde overgenomen in de sessie Offerte (tpest3600m000). De **Offertestatus** wordt op **Contractgunning** gezet.

## Offertes vergelijken

U kunt de sessie Vergelijking offertes (tpest3100m100) gebruiken om de berekende offerte totalen en het opgegeven doeloffertebedrag van twee offertes te vergelijken. De vergelijking is gebaseerd op de totale verkoopbedragen, kostenbedragen en winstmarge op het totale (calculatie)niveau of het structuurniveau (bijvoorbeeld op de activiteitenstructuur).